

**De Vita Et Rebus Gestis Christophori Bernardi Episcopi Et
Principis Monasteriensis Decas**

Alpen, Johann von

Coesfeldiae, 1694

77. Exercitus ducitur in Ommen.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68495](#)

sum alatur. In cuius pariter sententiam 1665.
 cum potior Tribunorum pars condescende-
 ret, plurium sensui *Christophorus Bernardus*
 acquievit; ac desperato tunc ad *Isalam* tran-
 situ, firmatis per *Zutphanias Comitatum* sub-
 actis arcibus, oppidisque, exercitum *Loche-
 mio Borculoam* reduxit, ut *Transsalaniam*
 denuò penetraret. Ubi postquam duas ite-
 rūm noctes in arce conquievit, militem jussit
 ad *Ommenam*, *Transsalaniæ municipium*,
 castra metari, si forsan istius nominis fortali-
 tium capi, aut vadari isthac paludes, strata-
 que viâ in *Drenthiam* ac *Groningæ* tractum
 perrumpi posset.

Quo manè Borculoâ *Ommenam* recedeba- 77.
 mus, asportat Batavus *Tubicen* ad litteras *Exerci-*
Christophori Bernardi ab *Ordinibus Gene-*
ralibus responsum, vigesimâ nonâ Septem-
 bris *Hagæ-Comitis exaratum*, hujus argu-
 menti. *Epistolam Celsitudinis sue varia com-*
plexam; *Eorum aliqua non proximis hisce an-* Batavo-
nis, *sed ante quadraginta*, *imò et supra ho-* rū respon-
minum memoriam accidisse. *Nolle in præsen-* tur in
tiarum contenta ejus refutare, *sed libare dunta-* causas
xat, *ut testari possint*, *nunquam Celsitudini belli*.
Sua aut Ejusdem terris vel belli, vel hostilitatis
dodisse specimen, *neque damnum unquam*, *vel*
injuriam intendisse. *Tum quæ Dylerianæ*
arcis expugnationem concernebant, *repe-*
tunt, *quæ datis eo tempore ad Principem*, *ad*

Cesa-

Cœsarem litteris continentur, & suprà prolixè à Nobis memorata sunt : Deinde subdunt. Non posse impetrari, exercitum Reip. tunc quidem attigisse lacrimam Dioœcœsis, sed una severius inhibitum, ne vel ullam fiduciam molestiam crearet, & hinc strictam Duci disciplina militaris observantiam inculcasse. Id etiam fiduciam executum, testem esse, post aliorum delinquentium penas, squitem coram universo exercitu in furcam actum. Celsitudinem suam ipsa experientia scire, Castrorum mutationes, motusq; plerumq; nonnihil incommode secum trahere. Commissos autem excessus, quorum meminerat epistola, non posse credi, sed ut praetextus, coloresq; allegatos quibus in speciem conatus suos adumbret. Si vero simul quid patratum esset, oportuisse evestigio, & non post triennium, reparationem damnorum esse postulatum. Qualem Reip. potiori jure deberi, judicaturum quemque partium studiis alienum, que nimis ingentes sumunt impenderit exercitui comparando, ut hypothecam suam liberaret. Ejus è contra ex hoc colligi moderationem, quod cum paratas tunc vires haberet, quarum favore ex ipsis statim Monasteriensis terra visceribus, refusis sumptuum torqueri potuisset, non id tantum omiserit, sed abegit nullius etiam umbra tentamenti exercitum repente dimisit ad praesidia jam ante designata. Quantum Ordens abhorreant ab alieno testari Bevergernam, quam adeo faciles reliquerint Celsitudini sua : Et vel ideo non parvum augeri admirationem, quasi violenter detinherent Borculai, in cuius olim possessionem Styrumensis Comes legitime immisus fit. Nec aliud litteris decima septima fune anno superiore datis intendisse, quam ut Eisdem debitum ob-

ris sententiis adjudicatum solveretur. Et hasce quoniam latas esse non in-competenter aut nulliter, sed à vera Judice, & juris Ordine servato.

In negotio Civitatis Monasteriensis, commerciorum & publicae quietis rationes exegisse, ut compositis, amicis tanquam interpositione, controversis Principem inter & Cives, Vicinos scilicet, amicosq; concordia stabiliretur; nec alio Remp. collimasse, argumento sit, quod sedatis postea motibus acquieverit.

Vigilantiam Ordinum Gelriae, qui secretis suorum conjurationibus anteverttere satagant, neminem non probatum, nisi forte cuius intersit, si prodiciones hujusmodi effecta sortirentur. Id de charactere & generoso Principis animo nolle suspicari, quin potius, tantam facinorosorum impietatem mente Christianâ detestaturum, puniturumq; suspectos, qui Monasterium confugerint, aut certè traditurum, ut pro sceleris atrocitate pœnas luant. Non procedi hoc in passu ex immoderatâ animi affectione, nec Religionis odio, sed de Patriatantum salute laborari, qua suprema Lex sit, cunctorumq; Imperantium obligatrix.

Licentiam Typographorum, quâ Princeps dolent nonnulla in contumeliam sui evulgata iis in Provinciis, difficulter posse coerceri, quidquid edictorum contrâ, pœnrumq; salubriter emanârit. Neq; solius hoc vitium Belgij, sed plurium terrarum esse.

Procul abfuerit à Rep. ut ejus ductu Mansfeldius olim Comitatum Oest-Frisia intrârit, que comparaverit argentum, ut ipse celerius excesserit. Longius vero abesse, ut alios postmodum contra propria sui commoda eò immiserit, quo magis impar redderetur solvendo as. tanta sollicitudine.

16 65.

tudine mutuatum, Econtra Remp. Comitatum illum exonerasse semper, gravasse nunquam. Dissidentes saepe Comites, Ordinesque terri istius, Batavorum studio conciliatos; ac stabilitam ita concordiam, illos ipsos litteris non nullac grati animi significatione, nec raro iustificasse.

Sibi quidem propositum fuisse amico semper vicinitatis jura cum Monasteriensi colere. At vero nunc, cum inopinata hostilitate, diversum tam tum Reip. loca invaserit, oppresserit, non posse amplius feriari, sed eas arrepturos meditare, qua divina benignitas suppeditarit injuriis hisce damnisque propulsandis; donec aspirante DEO Celsitudo sua locum rationi dederit, & Ordina congruam ab eo satisfactionem impetravint.

73.

C. Bern.
partem
exerci-
tus in
Embslan-
diam
ducit.

Jam ad Viadrum, seu Vechtam fluvium in agro Ommiano castra locaverant Monasterienses: Dum isthuc appellunt, nemo mortuum in Municipio visus est, qui vel inter paludes abdiderant se, vel ad loca securiora transferant. Viri duo post biduum reversum Municipium pestiferà lue infectum & ipsas domos affirmabant, quibus primores aulae moribantur. Sed quod nec ij, nec quispiam alter corruptus fuerit, militem passim crediderunt peste superiori. Ommianum interim fortalitium lustrabatur, sed palustri circumfluxus ex imbrum frequentia, tunc etiam humidiori inaccessum. Et ipsorum paludes autem mali-